

Вчитель — це скарб, який відкриває нам світ знань

Способи навчання змінюються, але роль вчителя залишається незмінною.

Професійний стандарт (2024)

«Вчитель закладу загальної середньої освіти»

Заміна попереднього стандарту

Наказ № 2736

Попередній стандарт затверджений наказом
Міністерства розвитку економіки, торгівлі та
сільського господарства України
від 23 грудня
2020 року.

Новий стандарт
Затверджений наказом МОН України
від 29.08.2024 №1225

Замінює попередній. Визначає трудові функції,
ключові компетентності вчителів для успішної
освітньої діяльності в ЗЗСО.

Мета розроблення

1.Відповідність вимогам:

- ст.4 /2 КЗпП України;
- Порядку розроблення професійних стандартів, Затвердженого постановою КАБМІНУ від 31.05.2017р. №373);
- висновкам Національного агенства кваліфікації від 21.08.2024

2

Урахування досвіду використання попереднього стандарту (2020) закладами освіти

Мета професійної діяльності

Головна мета професійної діяльності вчителя - організація навчання та виховання здобувачів освіти під час здобуття ними повної загальної середньої освіти. Це досягається шляхом формування ключових компетентностей, світогляду, розвитку інтелектуальних, творчих та фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання.

Ключові компетентності

Формування ключових компетентностей, необхідних для успішного життя та навчання.

Світогляд

Формування світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей.

Розвиток здібностей

Розвиток інтелектуальних, творчих та фізичних здібностей.

Класифікація професії

Професія "Вчитель закладу загальної середньої освіти" належить до секції "Освіта" (R), розділу "Освіта" (85), групи "Середня освіта" (85.3) та класу "Загальна середня освіта" (85.31) згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010.

Секція	Освіта (R)
Розділ	Освіта (85)
Група	Середня освіта (85.3)
Клас	Загальна середня освіта (85.31)

Професійна кваліфікація

Професійний стандарт визначає три рівні професійної кваліфікації вчителя: фаховий молодший бакалавр (5 рівень НРК), бакалавр (6 рівень НРК) та магістр (7 рівень НРК). Кожен рівень вимагає відповідного рівня освіти та досвіду роботи.

1

Вчитель-фаховий молодший бакалавр

5 рівень НРК, диплом фахового молодшого бакалавра, стаж роботи не менше одного року.

2

Вчитель-бакалавр

6 рівень НРК, диплом бакалавра, стаж роботи не менше одного року.

3

Вчитель-магістр

7 рівень НРК, диплом магістра, стаж роботи не менше одного року.

Рекомендації щодо використання Професійного стандарту вчителями

- 1 Самоаналіз професійної діяльності
- 2 Підготовка до атестації/ сертифікації
- 3 Проєктування траєкторії професійного розвитку та визначення конкретних кроків щодо їх реалізації, планування самоосвіти
- 4 Вибір програм підвищення кваліфікації

ТРУДОВІ ФУНКЦІЇ ВЧИТЕЛЯ

2024 р.

Професійні кваліфікації

-фаховий молодший
вчитель бакалавр;

- бакалавр;

- магістр

Траєкторії здобуття кваліфікацій

- заклади вищої;
- заклади фахової передвищої;
- заклади післядипломної освіти;
- кваліфікаційні центри

Ціннісні орієнтири

Професійний стандарт визначає ціннісні орієнтири, які мають керувати діяльністю вчителя. Вони спрямовані на формування в здобувачів освіти цінностей, необхідних для успішного життя в суспільстві.

Повага особистості

Визнання пріоритету зацікавлень, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення; утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги, поваги до прав і свобод людини

Громадянськість і відповідальність

Підтримка пізнавального інтересу, формування нетерпимості до корупції, дотримання академічної доброчесності, розуміння важливості розвитку, здорового способу життя здобувача, створення умов для гармонійного фізичного, психічного розвитку, добробуту

Рівність та інклюзивність

рівний доступу до освіти кожного здобувача освіти без будь-яких форм дискримінації на засадах інклюзивності й безбар'єрності;

Безпека

Створення безпечного, вільного від насильства й цькування освітнього середовища.

Патріотизм

Формування української національної та громадянської ідентичності, готовності до діяльності у сфері безпеки, захисту незалежності України, плекання любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля, поваги до культурних цінностей, історико-культурного надбання, державної мови

Глосарій педагогічної інтернатури

- **інтерн** - особа, яку призначено вперше на посаду педагогічного працівника;
- **педагог-наставник** - педагогічний працівник з досвідом педагогічної діяльності, як правило, не менше п'яти років за відповідною спеціальністю (такою самою або спорідненою предметною спеціальністю або спеціалізацією), який здійснює супровід та підтримку в педагогічній діяльності педагогічного працівника протягом першого року професійної діяльності;
- **педагогічна інтернатура** - система заходів, спрямованих на підтримку педагогічного працівника закладу освіти, призначеного на посаду вперше, у провадженні ним педагогічної діяльності та набутті (вдосконаленні) його фахової майстерності;
- **підвищення рівня педагогічної майстерності** - цілеспрямований, безперервний розвиток компетентностей педагогічного працівника;
- **програма педагогічної інтернатури** - документ, що передбачає комплекс заходів щодо забезпечення формування та/або розвитку компетентностей, рівня педагогічної майстерності, що укладається педагогом-наставником спільно з інтерном та затверджується наказом керівника закладу освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

(назва ЗО)

(посада керівника ЗО)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ керівника)

(підпис)

«__» _____20__року

ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕРНАТУРИ

Назва ЗО, де проходить педагогічну інтернатуру

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ інтерна

Посада інтерна

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ педагога наставника

Період проходження педагогічної інтернатури з «_» _20____ р. по «_»__ 20____ р.

Мета проходження педагогічної інтернатури

Завдання проходження педагогічної інтернатури

Орієнтовні програми педагогічної інтернатури

- <https://naurok.com.ua/programa-pedagogichno-internaturi-448850.html>
- <https://vseosvita.ua/library/prohrama-pedahohichnoi-internatury-v-zzso-asystent-vchytelia-nakazy-na-prokhodzhennia-i-pidsumok-913721.html>

Програми педагогічної інтернатури (орієнтовні)

- Кейс для педагога-наставника. Київ. УІРО. 2023

<file:///C:/Users/user1/Desktop/keys-dlya-nastavnyka.pdf>

Новик І., Венгловська О.
Наставництво: професійна
підтримка та розвиток педагогів.
Київ. УІРО. 2023. 111 с

- <file:///C:/Users/user1/Desktop/%D0%9D%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE.pdf>
- КУ ЦПРППП Ужгородської МР. Програма педагогічної інтернатури.

Розділи програми проходження інтернатури; форми узагальнення можуть бути такими (орієнтовно!):

I Теоретичні засади освітньої діяльності

1.1. Вивчення нормативно-правової бази шкільної освіти (ЗУ, накази МОН, інструкції, листи, правила внутрішнього розпорядку ЗЗСО та ін.)

Перелік може доповнюватися протягом року.

1.2. Загальні питання педагогіки і психології. Інклюзія. Педагогіка партнерства

II Практичні питання для освітньої діяльності

2.1 Предметно-методичне забезпечення (програми, підручники; прийоми, технології навчання, виховання, розвитку; оцінювання навчальних досягнень)

- Форми опрацювання , узагальнення рівня професійного росту;
- тези;
- розробки уроків, сценаріїв;
- дидактичні матеріали;
- виступ перед колегами на засіданні МО, батьківських зборах;
- відвідування уроків наставників, вчителів ЗЗСО;
- кейс педагога-інтерна;
- участь у професійних тренінгах, конкурсах, майстер-класах;
- самоаналіз, моніторинг, освітні виміри.

Що таке адаптація педагога-інтерна

- **Адаптації педагога-інтерна** – це процес входження вчителя, який вперше призначений на педагогічну посаду, в професійну діяльність шляхом *формування* та *вдосконалення* його педагогічної майстерності під керівництвом досвідченого педагога-наставника протягом **першого року** роботи.
- Цей процес включає: допомогу у формуванні професійних знань, навичок, вмінь; адаптацію до соціального та професійного середовища закладу освіти.

Інтерн у рамках проходження інтернатури

- виконує обов'язки згідно з посадовою інструкцією та обов'язки, покладені на нього трудовим договором і правилами внутрішнього розпорядку, визначені установчими документами закладу освіти;
- організовує освітній процес із урахуванням психолого-фізіологічних, вікових особливостей учнів, специфіки навчального предмета (інтегрованого курсу);
- працює над набуттям компетентностей зі спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), педагогіки, психології, необхідних для забезпечення процесу навчання, виховання і розвитку особистості, у тому числі осіб з особливими освітніми потребами, здійснення моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, застосування освітніх технологій і методів навчання, ефективних способів взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу;
- самостійно обирає форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації;
- бере участь у засіданнях професійних спільнот педагогічних працівників, семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах з метою вдосконалення педагогічної майстерності, обговорення багатьох важливих професійних проблем тощо.

Компетентність

Знання

Уміння та
навички

Комунікація

Відповідальність
та автономія

Трудові функції для процесів навчання, виховання, розвитку потребують від учителів:

Компетентності

- Знань
- Умінь і навичок
- Комунікації
- Відповідальності та автономії

Складові компетентностей

- **знання** — осмислена та засвоєна суб'єктом інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні(знання фактів та уявлення) і теоретичні(концептуальні, методологічні);
- **уміння/навички** — здатність застосовувати знань для виконання завдань та розв'язання проблем.

Уміння та навички поділяються на:

- когнітивні (логіка, інтуїція, творче мислення);*
- критичні(ручна вправність, застосування практичних способів/методів, знарядь та інструментів, комунікація).*

- **комунікація**-взаємодія осіб із метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;
- **відповідальність та автономія** — здатність особи застосовувати знання і навички самостійно та відповідально, а також самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі й проблеми та відповідати за результати своєї діяльності

Трудова функція А.

Навчання здобувачів освіти предметів(інтегрованих курсів)

A1. Мовно - комунікативна

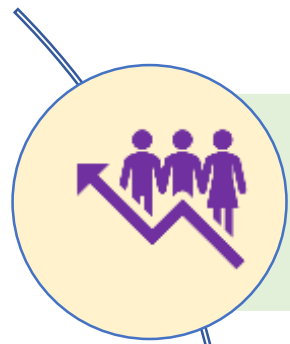

A2. Предметно-методична

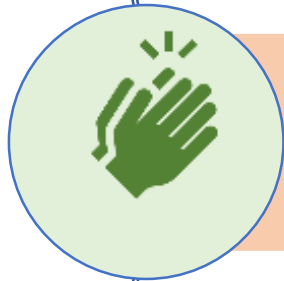

A 3. Інформаційно-цифрова

Трудова функція Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

Б1. Психологічна компетентність

Б2. Емоційно-етична компетентність

Б3. Компетентність педагогічного партнерства

Трудова функція В.

Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища

В1. Інклюзивна компетентність

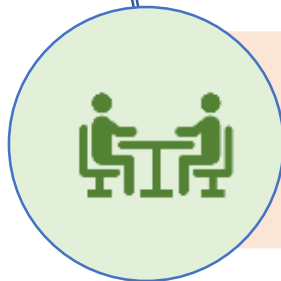

В2. Здоров'язбережувальна компетентність

Трудова функція Г. Провадження освітнього процесу

Г 1. Прогностична компетентність

Г 2. Організаційна компетентність

Г 3. Оцінювально-прогностична

Трудова функція Д. Безперервний професійний розвиток

**Д1.Здатність до навчання
впродовж життя**

Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)

Вчитель-
фаховий
молодший
бакалавр

- А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.))
- Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2., Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))
- В (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))
- Г (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))
- Д (Д1. (Д1.1.))

Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)

- **Вчитель-бакалавр**

- **А** (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.))
- **Б** (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2., Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))
- **В** (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))
- **Г** (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))
- **Д** (Д1. (Д1.1., Д1.2.))

Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)

- Вчитель магістр

- А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.))
- Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2., Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))
- В (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))
- Г (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))
- Д (Д1. (Д1.1., Д1.2., Д1.3.))

Виконання заходів програми педагогічної інтернатури (зразок для аналізу компетентностей)

№ п/п	Трудові функції	Компетентності	Знання	Уміння і навички	Комунікація	Відповідальність і автономія	Термін виконання або форма узагальнення
А	Навчання здобувачів освіти предметів/інтегрованих курсів	А1 мовно-комунікативна; А 2 предметно-методична; А3 інформаційно-цифрова	Норм, стилів української літературної мови; інтонаційні позамовні засоби виразності. Вимоги до результатів навчання; знання методик, технологій Знати цифрові пристрої, Функційна грамотність у використанні цифрових пристроїв, Інтернет Правила критичного оцінювання інформації та критерії медіаграмотності,	Вільне володіння; комунікація усно, письмово державною мовою. Зміст навчальних предметів моделювати, адаптувати. Формувати ключові компетентності Вміння використовувати цифрові пристрої	Комунікація державною мовою з учасниками освітнього процесу Володіння риторикою для різних видів і технологій навчання Формування ціннісного ставлення Комунікація за допомогою цифрових пристроїв	Дотримання мовного законодавства; Проявляти мовну стійкість. Сприяння використанню набутих знань, умінь в повсякденному житті, на практиці.	
Б	Партнерська взаємодія із учасниками освітнього процесу	Б1 психологічна; Б2 емоційно-етична; Б3 педагогічного партнерства	Вікових та індивідуальних особливостей здобувачів;	Планування освітньої діяльності із урахуванням вікових, індивідуальних особливостей. Визначати прояви завищеної чи заниженої самооцінки учнів з метою їх коригування	Спілкуватися про інд., вікові особливості, вияви самооцінки; про мотивацію здобувачів освіти й умови формування мотивації здобувачів освіти до навчання; консультативну й інформаційну підтримку батькам	Відстежувати зміни вікові, індивід,. психоемоційні стани Дотримуватися демократичних цінностей у професійній діяльності,	

Професійний розвиток

- 1 **Підвищення кваліфікації**
З метою підтримання наявної професійної кваліфікації; набуття нових/додаткових навичок/компетентностей.
- 2 **Форми, види, обсяги підвищення кваліфікації:**
*інституційна (очна, заочна);
дистанційна; мережева; дуальна; на робочому місці; на виробництві.*

Види: за програмою підвищення кваліфікації
*(семінари, практикуми,
тренінги, вебінари, майстер-класи, стажування), самоосвіта.*

Обсяги- 150 год. за 5 років з них-
- 10 год –психологічна підтримка
учасників освітнього процесу;
-10 год.- робота з учнями з ООП
- 3 **Професійні спільноти**
Участь у діяльності професійних спільнот для обміну досвідом та отримання підтримки.

**Успіхів, професійного
росту!**

Дякую за увагу!

Консультант Клавдія Маліцька